

**LOKALNO PARTNERSTVO ZA ZAPOŠLJAVANJE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE**

**Izvješće o provedbi Strategije razvoja ljudskih potencijala
Sisačko-moslavačke županije 2021. - 2027.
za 2022. godinu**

Sisak, lipanj 2023.

IMPRESSUM

Izvješće o provedbi Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije
2021. - 2027. za 2022. godinu

IZDAVAČ:

Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o. za poticanje

gospodarskog razvoja, savjetovanje i zastupanje (Tajništvo LPZ SMŽ)

Sisak, Rimska 28, Ured Sisak: Zagrebačka ulica 44

Telefon: 044/544 - 204

E-pošta: simora@simora.hr, info@rk-smz.hr

Internetska stranica: <https://www.simora.hr>, <https://www.rk-smz.hr>

ZA IZDAVAČA:

Darjan Vlahov

UREDNIČA:

Andreja Šeperac

AUTORI:

Tatjana Puškarić, Vesna Cerovski, Brankica Grd, Sabina Stipanec Grgić, Sanja Feltrin,

Nenad Joksimović, Valentina Kozić

LEKTURA:

Nerina Sarkotić

SADRŽAJ

1.	Uvodni dio.....	1
2.	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije	2
2.1.	Članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u 2022. godini.....	3
2.2.	Tijela Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u 2022. godini	4
2.3.	Projekti Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije u razdoblju 2014. - 2019.....	9
2.3.1.	„P4P - partnerstvo za razvoj“.....	9
2.3.2.	„Razvojem partnerstva do smanjenja nezaposlenosti“	9
2.3.3.	„Inovativnim pristupom do zapošljavanja u Sisačko-moslavačkoj županiji“	
		10
3.	Strategija razvoja ljudskih potencijala SMŽ 2021. - 2027.....	11
3.1.	Vizija, posebni ciljevi i mjere	11
3.1.1.	Posebni cilj 1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije	15
3.1.2.	Posebni cilj 2: Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva	16
3.1.3.	Posebni cilj 3: Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada	17
4.	Metodologija.....	19
4.1.	Razvoj sustava za praćenje provedbe Strategije	19
4.1.1.	Izvješće o provedbi Strategije za 2014. godinu	19
4.1.2.	Izvješće o provedbi Strategije za 2015. godinu	20
4.1.3.	Izvješće o provedbi Strategije za 2016. godinu	20
4.1.4.	Izvješće o provedbi Strategije za 2017. godinu	21
4.1.5.	Izvješće o provedbi Strategije za 2018. godinu	21
4.1.6.	Izvješće o provedbi Strategije za 2020. godinu	23
4.1.7.	Izvješće o provedbi Strategije za 2021. godinu	23
5.	Izvješće o provedbi Strategije za 2022. godinu	25

5.1.	Prikupljanje podataka.....	25
5.2.	Analiza podataka	27
5.2.1.	Pregled provedenih programa/projekata/aktivnosti po ciljevima i mjerama iz Strategije	27
5.2.2.	Pregled provedenih akcija po mjerama i pokazateljima	31
5.2.3.	Struktura članstva LPZ SMŽ u 2022. godini	36
5.2.4.	Usporedba podataka u razdoblju od 2014. do 2022. godine.....	37
6.	Zaključak	39

POPIS SKRAĆENICA

EU - Europska unija

HGK - Hrvatska gospodarska komora

HOK - Hrvatska obrtnička komora

HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje

IPA - Instrument prepristupne pomoći

JLPRS - Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

LPZ SMŽ - Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije

SWOT – analiza ili alat koji služi za prepoznavanje prednosti, slabosti, prilika i prijetnji

OP - Operativni program

POU - Pučko otvoreno učilište

SI-MO-RA - Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije

SMŽ - Sisačko-moslavačka županija

1. Uvodni dio

Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: LPZ SMŽ) u svrhu praćenja ostvarenja mjera i ciljeva Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2021. - 2027. godine (dalje u tekstu: Strategija), prikupljalo je podatke za izradu godišnjeg Izvješća o provedbi Strategije razvoja ljudskih potencijala 2021. - 2027., za 2022. godinu (dalje u tekstu: Izvješće). Strategija se razvila iz istaknute provedbe prethodne Strategije 2014. - 2020. koja su iskorištena za poboljšanje nove Strategije. Prepoznata je potreba revidiranja postojećih prioriteta, mjera i aktivnosti, predlaganja novih mjera vezanih uz širenje obuhvata rizičnih skupina na tržištu rada te razvoju socijalnog/društvenog poduzetništva i potrebe za uspostavljanjem funkcionalnih mehanizama praćenja provedbe i prioriteta održivosti LPZ SMŽ kao modaliteta participativnog lokalnog djelovanja. Aktivnosti vezane za prikupljanje podataka za Izvješće o provedbi Strategije razvoja ljudskih potencijala 2021. - 2027. za 2022. godinu provodile su se kao redovne aktivnosti LPZ SMŽ u razdoblju od travnja do lipnja 2023. godine. Za praćenje provedbe Strategije kao i prikupljanje podataka, zaduženo je Tijelo za praćenje provedbe Strategije koje broji šest članova, predstavnika članova LPZ SMŽ.

Prikupljanje podataka za izradu Izvješća koordinirali su Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak, Razvojna agencija SI-MO-RA i Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije u suradnji s članovima Tijela za praćenje provedbe Strategije, članovima LPZ SMŽ te organizacijama van članstva LPZ SMŽ. Metodologija prikupljanja podataka potrebnih za izradu izvješća se promjenila s obzirom na novu Strategiju razvoja ljudskih potencijala SMŽ te je izrađena nova tablica za prikupljanje podataka u koju su preneseni ciljevi, mjere i pokazatelji. Podaci su se prikupljali od organizacija koje su članovi LPZ SMŽ i uz proširenje popisa za prikupljanje podataka na organizacije van članstva LPZ SMŽ. Izrada Izvješća provodi se u svrhu praćenja ostvarenja mjera i ciljeva Strategije, a ujedno omogućuje vrednovanje rada i učinkovitost LPZ SMŽ te doprinosi održivosti LPZ SMŽ za osiguranje povećanja stope zaposlenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji. Također se razvija i unaprjeđuje sustav praćenja provedbe Strategije te vrednovanje u svrhu izgradnje analitičkih kapaciteta, doprinosi prepoznavanju rizika u provedbi te dodatno usavršavanju znanja i vještina članova LPZ SMŽ.

Rezultati obrađenih podataka nalaze se u ovom Izvješću.

2. Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije

Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije institucionalni je oblik osnovan s ciljem strateškog planiranja, provedbe i unaprjeđenja politike razvoja ljudskih potencijala na području Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: SMŽ). Osnovano je 2005. godine temeljem participativnog pristupa više organizacija iz različitih sektora na području Sisačko-moslavačke županije. Djelovanje LPZ SMŽ od izuzetne je važnosti za razvoj lokalnog tržišta rada.

U okviru projekta „Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 1“, financiranog iz programa CARDS 2002 oformljena su 4 (četiri) Lokalna partnerstva za zapošljavanje kao Regionalna vijeća za tržište rada, u 4 (četiri) županije: Sisačko-moslavačkoj, Šibensko-kninskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Zadarskoj.

Nadalje, godine 2009. pokrenut je novi projekt „Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 3“ u sklopu IV. komponente Instrumenata prepristupne pomoći (IPA) „Razvoj ljudskih potencijala“ kao nastavak projekta „Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 1 i 2“ te su tijekom navedenog projekta Regionalna vijeća za tržišta rada preimenovana u Lokalna partnerstva za zapošljavanje.

Infočka Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije osnovana je u okviru projekta „Razvojem partnerstva do smanjenja nezaposlenosti“ te je s radom započela 24. srpnja 2015. godine. Uspostavljena je kako bi informacije o LPZ-u bile dostupne javnosti te kako bi se potakao razvoj suradnje i partnerstva i dale smjernice o razvoju inicijativa sukladno potrebama u Sisačko-moslavačkoj županiji. Infočka se nalazi u prostorijama Razvojne agencije Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o.

Svake godine izrađuje se Akcijski plan djelovanja LPZ SMŽ u skladu s kojim se provode aktivnosti u tijelima LPZ SMŽ. Svrha izrade Akcijskih planova je uvid u strukturirano djelovanje LPZ SMŽ.

LPZ SMŽ doprinosi županijskom razvoju sudjelovanjem dionika pri stvaranju, razvoju i realizaciji dokumenata na razini programa i projekata koji se provode na području SMŽ.

Zadaće LPZ SMŽ su:

- prepoznavanje ideja, problema i dinamike u svim gospodarskim sektorima te svih drugih pitanja koja se tiču politike zapošljavanja

- definiranje i razvoj koordinirane Strategije razvoja ljudskih potencijala i Akcijskog plana
- uspostava sustava praćenja i izvještavanja kako bi se mogao promatrati rad LPZ SMŽ putem napretka provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala
- savjetovanje o županijskom razvoju ljudskih potencijala, povezivanje s Gospodarsko-socijalnim vijećem i svim ostalim zainteresiranim dionicima
- korištenje svih dostupnih izvora u korist integrirane strategije i akcijskog plana prihvaćene od strane svih članova, a temeljene na potrebama SMŽ i utvrđene formalnom obvezom
- unaprjeđivanje koordinacije mera vezanih za zapošljavanje s ciljem razvijanja Strategije razvoja ljudskih potencijala i Akcijskog plana na razini SMŽ kao dijela i elemenata za poticanje razvojne strategije
- pokretanje vlastitih projekata na razini SMŽ i organiziranje njihove provedbe u skladu s razvojnom strategijom uz korištenje svih zakonom dopuštenih izvora financiranja
- osiguravanje sudjelovanja svih zainteresiranih dionika u procesu planiranja i provedbe politike razvoja ljudskih potencijala i
- prezentacija i promocija LPZ SMŽ na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Održivost postojanja Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije očituje se i koordiniranim procesom prikupljanja i razrade projektnih ideja i njihove pripreme za financiranje iz nacionalnih i međunarodnih izvora. Kako članovi LPZ SMŽ aktivno rade u smjeru izgradnje konkurentne radne snage i zapošljivosti, samim tim jača sustav razmjene informacija, ali i poticanje razvoja međusobnih partnerstva.

U trenutku izrade ovog Izvešća Predsjedatelj LPZ SMŽ je direktor Razvojne agencije Sisačko-moslavačke županije, dok ulogu Tajništva obavlja Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o.

Sporazumom o partnerstvu regulirani su odnosi, prava i obveze članova Lokalnog partnerstva za zapošljavanje SMŽ kao što su naziv, zastupanje i tijela, svrha i ciljevi, sastav i članstvo, prava i obveze, način rada, obavljanje administrativno-stručnih poslova.

2.1. Članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u 2022. godini

Članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje su organizacije i institucije s područja Sisačko-moslavačke županije. Samo trajanje članstva u Partnerstvu nije ograničeno. Novi

članovi mogu pristupiti LPZ SMŽ temeljem podnošenja zahtjeva za pristupanje predsjedatelju ili tajniku, a o prihvaćanju novog člana odlučuje Skupština na prvoj sljedećoj sjednici. Osobu koja predstavlja člana LPZ SMŽ imenuje osoba ovlaštena za zastupanje tog člana.

Prava i obveze što proizlaze iz članstva LPZ SMŽ su: redovito sudjelovanje u radu LPZ SMŽ, birati i biti biran u tijela LPZ SMŽ, davati prijedloge i poticati rad LPZ SMŽ, informirati se o radu LPZ SMŽ, pružati logističku podršku (mjesta za sastanke, oprema i sl.), razvijati i njegovati partnerski pristup. Članstvo u Lokalnom partnerstvu za zapošljavanje može prestati istupanjem na vlastiti zahtjevi brisanjem, odnosno isključivanjem.

Članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije u 2022. godini su: Sisačko-moslavačka županija, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak, Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o., Javna ustanova Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije, Grad Sisak, Grad Kutina, Općina Majur, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina, Razvojna agencija MRAV d.o.o., Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Sisak, Applied Ceramics d.o.o., Srednja strukovna škola Kotva, Pučko otvoreno učilište Novska, Pučko otvoreno učilište Hrvatski dom Petrinja, Pučko otvoreno učilište Kutina, Tehnička škola Sisak, Tehnička škola Kutina, Strukovna škola Sisak, Srednja škola Topusko, Srednja škola Novska, Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sisak, Centar za šljivu i kesten, Udruga osoba s invaliditetom Kutina, Udruga za promicanje informatike, kulture i suživota (IKS), Javna ustanova Petra-Petrinjska razvojna agencija, Grad Petrinja, Agencija lokalne demokracije Sisak, Projekt građanskih prava Sisak, Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Građanska inicijativa „Moj grad Sisak“ te Razvojna agencija Grada Novske NORA.

2.2. Tijela Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u 2022. godini

Tijela Lokalnog partnerstva za zapošljavanje utvrđena Statutom LPZ SMŽ su: Skupština, Upravni odbor, Predsjedatelj, Tematske radne skupine, Tijelo za praćenje provedbe Strategije, Tijelo za koordinaciju i savjetovanje u pripremi i provedbi projekata i Tajništvo.

Skupština donosi Statut, izmjene i dopune Statuta, usvaja godišnji plan rada, godišnja izvješća o radu i napretku LPZ SMŽ, priprema i donosi strateške dokumente, kao što su Strategija razvoja ljudskih potencijala i Akcijski plan te ostale dokumente potrebne za funkcioniranje LPZ SMŽ. Članovi Skupštine su svi potpisnici Sporazuma o partnerstvu LPZ SMŽ.

Svaki partner ima jedan glas te aktivno sudjeluju na Skupštinama koje se održavaju najmanje dvaput godišnje.

Upravni odbor izvršno je tijelo Lokalnog partnerstva za zapošljavanje koje ima devet članova. Čine ga članovi partneri iz sljedećih institucija i organizacija:

- Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak
- Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina
- Regionalna razvojna agencija SI-MO-RA d.o.o.
- Jedinica regionalne samouprave
- Jedinica lokalne samouprave
- Organizacije civilnog društva
- Obrazovne institucije
- HGK - Županijska komora Sisak
- Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije.

Zadaće Upravnog odbora LPZ SMŽ su: analiza stanja i kretanja na županijskom tržištu rada, koordinacija rada na izradi i razvoju Strategije razvoja ljudskih potencijala i Akcijskog plana, osnivanje tematskih radnih skupina u skladu s aktivnostima Strategije razvoja ljudskih potencijala i Akcijskog plana; odobrenje i praćenje provedbe njihovog radnog plana, praćenje i ocjena napretka provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala i Akcijskog plana, osiguranje uvjeta za funkcioniranje LPZ SMŽ, promocija strateških dokumenata LPZ SMŽ, pokretanje inicijativa za razvoj i pripremu novih projekata, prezentacija LPZ SMŽ na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Predsjedatelj LPZ SMŽ predstavlja i upravlja radom LPZ SMŽ. Rad Predsjedatelja očituje se kontinuiranim provođenjem aktivnosti. Predsjedatelj LPZ SMŽ priprema i podnosi Skupštini godišnji plan rada, godišnja izvješća o radu i napretku LPZ SMŽ. Funkciju predsjedatelja u 2022. godini obnašao je Mario Čelan, direktor Razvojne agencije Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA-e te potom Darjan Vlahov, također direktor Razvojne agencije Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA-e.

Tematske radne skupine su radna tijela Lokalnog partnerstva za zapošljavanje SMŽ u koje se prema potrebi uključuju svi partneri LPZ SMŽ. One mogu biti stalne i povremene, a njihovim radom rukovodi voditelj radne skupine kojeg imenuje Upravni odbor. LPZ SMŽ u je do travnja 2022. godini imao četiri tematske radne skupine: za zapošljavanje, obrazovanje, gospodarstvo

i za razvoj društvenog poduzetništva. Prema Statutu, tematske radne skupine mogu biti stalne i povremene. Radom tematskih radnih skupina rukovodi voditelj radne skupine kojega imenuje Upravni odbor.

Upravni odbor LPZ-a SMŽ je donio odluku o osnivanju tri tematske radne skupine na svojoj sjednici održanoj 26. travnja 2022. godine, a istoga dana tu je odluku donijela i Skupština LPZ-a SMŽ.

Prema Statutu, tematske radne skupine mogu biti stalne i povremene. Radom tematskih radnih skupina rukovodi voditelj radne skupine kojega imenuje Upravni odbor.

Radne skupine proizlaze iz Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021.-2027. odnosno njenih posebnih razvojnih ciljeva:

1. Tematska radna skupina za razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva, te jačanje socijalne kohezije
2. Tematska radna skupina za povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage, te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva
3. Tematska radna skupina za usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada

Zadaće tematskih radnih skupina su vezane za provedbu aktivnosti definiranih posebnim ciljevima i mjerama Strategije razvoja ljudskih potencijala SMŽ 2021.-2027.

• **Tematska radna skupina za razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije**

VODITELJ: Tatjana Puškarić - Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije

ZAMJENA: Paula Raužan - ALD Sisak

1. Projekt građanskih prava Sisak – Milana Kreća
2. Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije – Snježana Tomašević
3. Građanska inicijativa „Moj grad Sisak“ – Daša Poredoš Lavor
4. ALD Sisak – Paula Raužan
5. Udruga IKS Petrinja – Sabina Stipanec Grgić
6. Grad Sisak – Zrinka Hafizović
7. Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina – Tanja Lovrić-Ivanković
8. Udruga osoba s invaliditetom Kutina – Jozefina Kranjčec

9. Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije – Tatjana Puškarić

10. Općina Majur – Klementina Karanović

• **Tematska radna skupina za povećanje zapošljivosti, produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti gospodarstva**

VODITELJ: Tomislav Kojundžić - Razvojna agencija Mrav d.o.o.

ZAMJENA: Ivan Jengić - Grad Petrinja

1. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak – Vesna Cerovski

2. Pučko otvoreno učilište Kutina – Sanja Feltrin

3. Pučko otvoreno učilište Novska – Miroslav Perošević

4. Pučko otvoreno učilište Hrvatski dom Petrinja – Milan Herceg

5. Centar za šljivu i kesten – Josip Dolenc

6. Grad Kutina – Domagoj Šepak

7. Razvojna agencija Mrav d.o.o. – Tomislav Kojundžić

8. Grad Petrinja – Ivan Jengić

9. Razvojna agencija grada Novske – Nora – Vida Iličić

10. Applied Ceramics d.o.o. Sisak – Krunoslava Kosina Milutinović

11. Petrinjska razvojna agencija Petra – Željka Tonković

• **Tematska radna skupina za usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada**

VODITELJ: Brankica Grd - HGK – Županijska komora Sisak

ZAMJENA: Gabrijela Kramarić – Eid - Strukovna škola Sisak

1. Srednja strukovna škola Kotva – Sabina Kolundžić

2. Tehnička škola Sisak – Davor Malović

3. Srednja škola Novska – Nikolina Fijačko Filipović

4. Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sisak – Željka Birač

5. Srednja škola Topusko – Željka Gajdek

6. Tehnička škola Kutina – Ante Dževlan

7. Strukovna škola Sisak – Gabrijela Kramarić – Eid

8. Sisačko-moslavačka županija – Mihael Jurić
9. SI-MO-RA d.o.o. – Darjan Vlahov
10. HOK – Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije – Nenad Joksimović
11. HGK – Županijska komora Sisak – Brankica Grd

Radne skupine održale su radne sastanke na kojima su usvojene Smjernice o radu tematskih radnih skupina Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije.

Tijelo za praćenje provedbe strategije ima šest članova. Obveze koje proizlaze iz članstva u Tijelu za praćenje provedbe Strategije LPZ SMŽ su: praćenje provedbe ciljeva i mjera Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. - 2027. godine, prikupljanje potrebnih podataka od članova LPZ SMŽ, izrada godišnjih izvješća o provedbi strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. - 2027. godine, usavršavanje znanja i vještina članova Tijela u području praćenja i vrednovanja.

Članovi Tijela za praćenje provedbe Strategije su: Vesna Cerovski (Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak), Brankica Grd (Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Sisak), Sanja Feltrin (Pučko otvoreno učilište Kutina), Sabina Stipanec Grgić (Udruga za promicanje informatike, kulture i suživota), Tatjana Puškarić (Javna ustanova Regionalni koordinator SMŽ) i Nenad Joksimović (Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije).

Tijelo za koordinaciju i savjetovanje u pripremi i provedbi projekata sastoji se od tri člana. Obveze koje proizlaze iz članstva u Tijelu za koordinaciju i savjetovanje u pripremi i provedbi projekata su: podrška ostalim članovima LPZ SMŽ u povlačenju sredstava iz fondova EU, savjetovanje pri kreiranju projektnih ideja i pripremi projektnih prijedloga, savjetovanje u provedbi projekta, pružanje informacija o dostupnim izvorima financiranja i otvorenim natječajima, upućivanje na odgovarajuće izvore financiranja, pomoći pri povezivanju s drugim organizacijama, mogućim partnerima i suradnicima te ostale aktivnosti podrške članovima LPZ SMŽ.

Članovi Tijela za koordinaciju i savjetovanje u pripremi i provedbi projekata u 2022. godini su: Tanja Lovrić Ivanković (Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina), Maja

Banovac Barić (Sisačko-moslavačka županija) i Štefica Tominović (Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak).

Organizacijske i administrativno-tehničke poslove za potrebe Lokalnog partnerstva za zapošljavanje SMŽ obavlja Tajništvo LPZ SMŽ. Poslove tajništva LPZ SMŽ obavlja jedan od članova koji u tu svrhu osigurava potrebne kadrovske, materijalne i finansijske uvjete. Tajništvom LPZ SMŽ upravlja i odgovoran je za njegovo funkcioniranje tajnik kojeg imenuje član koji preuzima poslove Tajništva. Sukladno čl.17.st.3. Sporazuma o Partnerstvu LPZ-a prema kojem poslove Tajništva obavlja Razvojna agencija SMŽ SI-MO-RA d.o.o., a tajnica je Andreja Šeperac, imenovana na tu dužnost 2018. godine.

2.3. Projekti Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije u razdoblju 2014. - 2019.

2.3.1. „P4P - partnerstvo za razvoj“

„P4P - Partnerstvo za razvoj“ projekt je LPZ SMŽ čiji je opći cilj doprinijeti rastu zaposlenosti na području Sisačko-moslavačke županije, dok je specifični cilj ojačati kapacitete postojećeg Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije. Projekt se provodio u vremenskom razdoblju od 12 mjeseci, od 15. studenog 2013. do 14. studenoga 2014. godine. Prijavu na natječaj „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja“ izradila je SI-MO-RA d.o.o. te je to ujedno i prvi projekt LPZ SMŽ. Uspostavljena je organizacijska i upravljačka struktura za provedbu projektnih aktivnosti (projektni tim, upravljački odbor), unaprijeđena razina znanja i vještina članova Lokalnog partnerstva za zapošljavanje važna za njegovu održivost i daljnji razvoj u Sisačko-moslavačkoj županiji, ažurirana postojeća Strategija za razvoj ljudskih potencijala 2010. - 2013. i izrađena nova Strategija za razvoj ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2014. - 2020., povećana svijest ciljanih skupina i njihova bolja umreženost. Ukupna vrijednost projekta je 35.559,42 €, od čega je doprinos iz Europskog socijalnog fonda iznosio 29.603,02 €.

2.3.2. „Razvojem partnerstva do smanjenja nezaposlenosti“

„Razvojem partnerstva do smanjenja nezaposlenosti“ projekt je LPZ SMŽ čiji je opći cilj pridonijeti zaposlenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji putem poboljšanja kapaciteta i

učinkovitosti Lokalnog partnerstva za zapošljavanje SMŽ kako bi se izgradilo efikasno i organizirano partnerstvo, kompletno za razvoj lokalnih inicijativa koje će ostvariti pozitivne učinke u Sisačko-moslavačkoj županiji. Provodio se u vremenskom razdoblju od 12 mjeseci, od 25. veljače 2015. godine do 24. veljače 2016. godine. Prijavu na natječaj izradio je Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak. Drugim projektom LPZ SMŽ poboljšali su se kapaciteti i učinkovitost Lokalnog partnerstva za zapošljavanje SMŽ kao što su operativno planiranje i unaprjeđenje internih procedura, edukacija članova LPZ SMŽ za razvoj i upravljanje EU projektima, praćenje i evaluaciju komponenata te promotivne aktivnosti i uspostava Info-točke LPZ SMŽ. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 26.486,13 €, a sufinanciranje iz Europskog socijalnog fonda iznosilo je 23.925,81 €.

2.3.3. „Inovativnim pristupom do zapošljavanja u Sisačko-moslavačkoj županiji“

Projekt „Inovativnim pristupom do zapošljavanja u Sisačko-moslavačkoj županiji“ je u 2017. godini prijavljen na natječaj „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III“ koji sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda u 100 % iznosu. Cilj projekta je educirati ranjive skupine u području *gaming* industrije, osnivanja tvrtke, društvenom poduzetništvu, *crowdfundingu* i prodajnim vještinama, potaknuti poduzetnički duh kroz edukacije i potpore za samozapošljavanje i osnažiti kapacitet Lokalnog partnerstva za zapošljavanje. U okviru projekta izrađena je Strategija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021. - 2027. Korisnik projekta je Razvojna agencija SI-MORA d.o.o., a partneri su Tehnička škola Sisak, Tehnička škola Kutina, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak i Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina. Vrijednost projekta je 1.997.954,43 kn.

3. Strategija razvoja ljudskih potencijala SMŽ 2021. - 2027.

Strategija razvoja ljudskih potencijala za Sisačko-moslavačku županiju za razdoblje 2021. - 2027. izrađena je uvažavanjem pozitivnog iskustva i nadogradnjom prioriteta i mjera prethodne Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije koja je bila na snazi od 2014. do 2020. godine, kao i Strategije za razvoj ljudskih potencijala za razdoblje 2010. - 2013. godine. Prilikom izrade nove Strategije u obzir su uzimani i primjenjivi ciljevi, prioriteti i mjere drugih lokalnih i strategija na nacionalnoj razini. Strategiju razvoja ljudskih potencijala 2021. - 2027. izradila je Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o. u studenom 2021. godine. Prilikom izrade nove Strategije, od strane članova LPZ SMŽ prepoznata je potreba uspostave funkcionalnih mehanizama praćenja provedbe same strategije i prioriteta održivosti LPZ SMŽ.

3.1. Vizija, posebni ciljevi i mjere

Tijekom izrade Strategije razvoja ljudskih potencijala 2021. - 2027. uspostavljeni su vizija, posebni razvojni ciljevi i mjere. Vizija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije predstavlja buduću željenu situaciju u području zapošljavanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja te socijalne inkluzije. Vizija se temelji na provedenoj socioekonomskoj analizi te rezultatima dobivenim SWOT analizom. Vizija glasi:

Obrazovani, motivirani i fleksibilni ljudski resursi temelj su konkurentnog gospodarstva SMŽ koja svoju prepoznatljivost gradi na tradicionalnim i suvremenim industrijama;

Visoka razina zaposlenosti i socijalne kohezije uspostavljena je na snažnom partnerstvu i komunikaciji svih razvojnih dionika s ciljem povećanja standarda života stanovništva i demografskog oporavka područja županije.

Sisačko-moslavačka županija teži imati kvalitetnu radnu snagu koja može odgovoriti zahtjevima tržišta rada te doprinijeti održivom i ravnomjernom gospodarskom razvoju cjelokupnog područja županije.

Prilikom uspostave vizije, posebnih ciljeva i mjera uzimalo se u obzir da su ostvarivi, jasno formulirani, određeni rokom ostvarenja, međusobno sukladni, sveobuhvatni i društveno prihvatljivi. Obrazovani, motivirani i fleksibilni ljudski resursi čine najvažniji dio ove vizije. Kako

bi se ostvarila vizija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije donijelo je sljedeće posebne razvojne ciljeve i mjere za razdoblje od 2021. do 2027. godine:

POSEBNI CILJ 1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije

Mjera 1.1. Jačanje potpornog okruženja i partnerskih odnosa na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini

Pokazatelji:

- 1.1.1. Broj i vrsta edukativnih programa iz područja socijalnog poduzetništva
- 1.1.2. Broj polaznika edukativnih programa iz područja socijalnog poduzetništva
- 1.1.3. Broj dodijeljenih potpora za razvoj socijalnih poduzeća
- 1.1.4. Broj provedenih medijskih kampanja
- 1.1.5. Broj provedenih inicijativa
- 1.1.6. Broj novih finansijskih instrumenata za poticanje socijalnog poduzetništva
- 1.1.7. Broj registriranih i aktivnih socijalnih poduzeća
- 1.1.8. Broj zaposlenih u socijalnim poduzećima

Mjera 1.2. Poticanje jednakih mogućnosti zapošljavanja svih osjetljivih skupina i usklađivanje profesionalnog i privatnog života

Pokazatelji:

- 1.2.1. Broj i vrsta provedenih promotivnih aktivnosti u okviru javnih kampanja
- 1.2.2. Broj edukacija poslodavaca, osoba s invaliditetom i djelatnika koji se bave zapošljavanjem i rehabilitacijom
- 1.2.3. Broj novih radnih mesta prilagođenih za osobe s invaliditetom
- 1.2.4. Broj obrazovnih/ekonomske programa prilagođenih osobama u nepovoljnem položaju
- 1.2.5. Broj izdanih certifikata za obrazovne programe/ekonomske
- 1.2.6. Broj učenika koji koriste asistente u nastavi
- 1.2.7. Novi oblici mjera usmjerenih na poticanje poslodavaca na zapošljavanje osoba u nepovoljnem položaju
- 1.2.8. Broj osoba uključenih u programe koje su organizirale obrazovne institucije

Mjera 1.3. Jačanje postojećih i razvoj novih socijalnih usluga

Pokazatelji:

- 1.3.1. Identifikacija i razvoj modela praćenja i evaluacije socijalnih usluga i mjera
- 1.3.2. Jačanje komunikacije, razmjene informacija i partnerskih odnosa
- 1.3.3. Poboljšanje postojećih i uvođenje novih socijalnih usluga
- 1.3.4. Poboljšanje dostupnosti socijalnih usluga u svim dijelovima županije

- 1.3.5. Poticanje razvoja izvaninstitucionalnih oblika socijalnih usluga
- 1.3.6. Uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga za sve pružatelje usluga
- 1.3.7. Edukacije pružatelja usluga u radu sa ciljanim skupinama korisnika
- 1.3.8. Osnaživanje organizacija civilnog društva za kreiranje i pružanje novih i inovativnih socijalnih usluga
- 1.3.9. Umrežavanje i suradnja pružatelja socijalnih usluga

Mjera 1.4. Jačanje kapaciteta i uloge civilnog društva u socioekonomskom razvoju

Pokazatelji:

- 1.4.1. Broj provedenih radionica
- 1.4.2. Broj sudionika radionica
- 1.4.3. Broj i vrsta provedenih promotivnih aktivnosti
- 1.4.4. Broj projekata organizacija civilnog društva
- 1.4.5. Broj sufinanciranih projekata organizacija civilnog društva
- 1.4.6. Broj provedenih volonterskih akcija
- 1.4.7. Broj potpisanih sporazuma o partnerstvu s dionicima iz drugih sektora
- 1.4.8. Broj predstavnika organizacija civilnog društva u savjetodavnim i sličnim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave

POSEBNI CILJ 2. Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva

Mjera 2.1. Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija nezaposlenih osoba

Pokazatelji:

- 2.1.1. Broj i vrsta dostupnih programa osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacija/dokvalifikacija nezaposlenih osoba na području županije
- 2.1.2. Broj polaznika obrazovnih programa po vrstama na području županije
- 2.1.3. Broj obrazovnih programa u čijem su kreiranju sudjelovali i poslodavci
- 2.1.4. Broj poslodavaca koji je sudjelovao u kreiranju novih obrazovnih programa
- 2.1.5. Broj poslodavaca i projekata u okviru kojih su osigurana finansijska sredstva za ulaganja u razvoj ljudskih resursa
- 2.1.6. Broj polaznika programa obrazovanja za rodno netradicionalna zanimanja
- 2.1.7. Broj korištenih potpora za zapošljavanje

Mjera 2.2. Promocija i poticanje cjeloživotnog obrazovanja

Pokazatelji:

- 2.2.1. Broj i vrsta provedenih promidžbenih aktivnosti
- 2.2.2. Broj medijskih događaja
- 2.2.3. Broj revidiranih programa cjeloživotnog učenja

- 2.2.4. Broj novih programa cjeloživotnog učenja
- 2.2.5. Broj zaposlenika kod poslodavaca uključenih u programe cjeloživotnog učenja (seminari, edukacije, radionice, ljetne škole i sl.)
- 2.2.6. Broj poslodavaca koji je uveo inovativne oblike učenja na radnom mjestu za zaposlenike
- 2.2.7. Broj poslodavaca koji je pohađao programe cjeloživotnog učenja (seminari, radionice, edukacije, specijalizirane škole i sl.)

Mjera 2.3. Osnaživanje sektora malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva

Pokazatelji:

- 2.3.1. Broj održanih edukacija poduzetnicima na temu inovacija
- 2.3.2. Broj polaznika edukacija na temu inovacija
- 2.3.3. Broj razvijenih inovacija u poduzetništvu
- 2.3.4. Broj novih proizvoda/usluga u poduzetništvu
- 2.3.5. Broj novih R&D projekata u poduzetništvu
- 2.3.6. Broj dodijeljenih potpora poduzetnicima

POSEBNI CILJ 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada

Mjera 3.1. Povećanje kvalitete osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja

Pokazatelji:

- 3.1.1. Broj energetski obnovljenih obrazovnih ustanova
- 3.1.2. Broj i vrsta nabavljene opreme za obrazovne ustanove
- 3.1.3. Broj novih obrazovnih programa u ustanovama
- 3.1.4. Broj novih praktikuma u ustanovama strukovnog obrazovanja
- 3.1.5. Broj obrazovnih ustanova - korisnika Erasmus programa
- 3.1.6. Broj učenika/studenata korisnika mjera podrške u školovanju

Mjera 3.2. Jačanje uloge i povezanosti obrazovnog sustava s poslovnom zajednicom

Pokazatelji:

- 3.2.1. Broj održanih zajedničkih sastanaka predstavnika strukovnih obrazovnih ustanova i članova poslovne zajednice
- 3.2.2. Broj održanih zajedničkih sastanaka predstavnika obrazovnih ustanova općeg/društvenog usmjerenja i poslovne zajednice
- 3.2.3. Broj izrađenih planova potreba za ljudskim potencijalima u gospodarstvu
- 3.2.4. Broj provedenih promotivnih aktivnosti

Mjera 3.3. Osnaživanje kompetentnosti zaposlenika u obrazovnom sustavu

Pokazatelji:

- 3.3.1. Broj uključenog pedagoško-nastavnog i nenastavnog osoblja u programe usavršavanja za rad s novim tehnologijama
- 3.3.2. Broj uključenog pedagoško-nastavnog i nenastavnog osoblja u programe usavršavanja u komunikacijskim vještinama
- 3.3.3. Broj zaposlenika pedagoško-nastavnog osoblja koje je pohađalo ospozobljavanja za rad s osobama s invaliditetom
- 3.3.4. Broj pedagoško-nastavnog i nenastavnog osoblja koje je sudjelovalo u programima mobilnosti

3.1.1. Posebni cilj 1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije

Mjera 1.1. **Jačanje potpornog okruženja i partnerskih odnosa na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini** - s obzirom na to da socijalna ekonomija ima važnu i rastuću ulogu u tržišnoj ekonomiji te da teži razvoju gospodarstva koje usklađuje socijalnu, gospodarsku i finansijsku dimenziju i doprinosi općem interesu društva, ovaj koncept prepoznat je kao odgovor na razvojne izazove i potrebe tržišta rada i gospodarstva općenito u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Mjera 1.2. **Poticanje jednakih mogućnosti zapošljavanja svih osjetljivih skupina i usklađivanje profesionalnog i privatnog života** - kako bi se omogućila integracija osoba u nepovoljnem položaju na tržište rada, ali i u sve segmente društva potrebno je kontinuirano i sustavno provoditi aktivnosti kojima će se osigurati podrška svih relevantnih dionika, unaprijediti njihove znanja i vještine, potaknuti poslovni sektor za njihovo zapošljavanje, ali i prilagoditi uvjete zapošljavanja i rada osoba u nepovoljnem položaju.

Mjera 1.3. **Jačanje postojećih i razvoj novih socijalnih usluga** - potrebno je reformirati tradicionalne oblike skrbi za starije, proširivati postojeće programe i provoditi novu shemu socijalne zaštite u području skrbi za starije osobe, odnosno približiti se konceptu aktivnog starenja i holističkom pristupu u planiranju i pružanju socijalnih usluga koje će omogućiti zadovoljavanje određenih potreba svim starijim osobama pod jednakim uvjetima te im učiniti dostupnim različite usluge.

Mjera 1.4. **Jačanje kapaciteta i uloge civilnog društva u socioekonomskom razvoju** - zajednička osnova svim organizacijama civilnog društva na području Sisačko-moslavačke županije je obavljanje djelatnosti radi ostvarivanja društveno korisnih ciljeva, a njihovo

djelovanje doprinosi stvaranju društvenog i socijalnog okruženja koje tada indirektno utječe i na gospodarski rast i razvoj. Organizacije civilnog društva predstavljaju vrlo značajan kapital županije koji nije u dovoljnoj mjeri razvijen i iskorišten za opće interes država.

3.1.2. Posebni cilj 2: Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva

Mjera 2.1. Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija nezaposlenih osoba na tržištu rada - potrebno je sustavno i kontinuirano provoditi aktivnosti koje će unaprijediti kompetencije nezaposlenih osoba za brži ulazak i ostanak na tržištu rada.

Mjera 2.2. Promocija i poticanje cjeloživotnog učenja - U 21. stoljeću cjeloživotno učenje uslijed sve bržeg i dinamičnijeg razvoja i napretka nameće se kao imperativ postizanja konkurentnosti i sposobnosti zadovoljavanja potreba i zahtjeva suvremenog tržišta rada. Koliko je značajno za nezaposlene, toliko je cjeloživotno učenje neminovno u svim sferama života. Današnji zaposlenici na svim poslovima moraju učiti cijeli život, kontinuirano se prilagođavati promijenjenim radnim uvjetima, organizaciji i načinu posla, tehnologiji i rukovođenju te brojnim drugim okolnostima. Uz ulaganja u zaposlenike, potrebno je motivirati poslodavce i na unaprjeđenje vlastitih kompetencija iz različitih područja poslovanja (upravljanje ljudskim potencijalima, financije, menadžerske vještine i sl.).

Mjera 2.3. Osnaživanje poduzetništva na području županije - Okosnicu gospodarstva Sisačko-moslavačke županije čini malo i srednje poduzetništvo koje predstavlja jedan od generatora zapošljavanja i ekonomskog te gospodarskog razvoja. No unatoč navedenom, stupanj gospodarske razvijenosti ne odgovara razvojnim potencijalima kojima područje županije raspolaže. Još uvijek su poduzetnici orientirani tradicionalnim djelatnostima, dok je zastupljenost novih, suvremenih industrija relativno niska ili je uopće nema. Razlog tomu je nedovoljna informiranost i educiranost poduzetništva, nedovoljna primjena istraživanja i inovacija u poduzetništvu, nedostatak komunikacije i suradnje poduzetnika s obrazovnim sektorom, nedostatak visokoobrazovanog kadra, ali i neumreženo poslovanje poduzetnika koji se svakodnevno bore za opstanak na tržištu.

3.1.3. Posebni cilj 3: Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada

Mjera 3.1. **Povećanje kvalitete osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja** - dokazano je da obrazovanje pridonosi produktivnosti, stoga bi porast općeg stupnja obrazovanja trebao biti glavni Posebni cilj Sisačko-moslavačke županije k ostvarivanju većeg životnog standarda stanovništva. S obzirom na to da su pokazatelji o obrazovnoj strukturi stanovništva Sisačko-moslavačke županije relativno nepovoljni jer je županija iznad hrvatskog prosjeka po broju stanovnika sa završenom osnovnom školom ili bez osnovne škole; najveći broj stanovništva ima završenu srednju školu, a udio visokoobrazovanih je ispod prosjeka RH, nedvojbeno je potrebno ulagati u povećanje kvalitete formalnog sustava obrazovanja na području županije.

Mjera 3.2. **Jačanje uloge i povezanosti obrazovnog sustava s poslovnom zajednicom** - neravnoteža ponude i potražnje radne snage na tržištu rada Sisačko-moslavačke županije može se značajno smanjiti kroz suradnju obrazovnog sustava s poslovnom zajednicom na području županije. Uspostava mreže suradnje poslodavaca i obrazovnih institucija posebice iz područja strukovnih djelatnosti neophodna je kako bi se uspostavila ravnoteža i potaknuto sinergijsko djelovanje s ciljem razvoja kvalitetne politike i poticaja zapošljavanja te fleksibilnog tržišta rada.

Mjera 3.3. **Osnaživanje kompetentnosti zaposlenika u obrazovnom sustavu** - Današnje vrijeme zahtijeva nove i drugačije kompetencije kod nastavnog, ali i nenastavnog osoblja u obrazovnim ustanovama. Razvoj znanosti, modernih tehnologija i komunikacija zahtijevaju kontinuirano praćenje i usavršavanje zaposlenika u obrazovnom sustavu, dok s druge strane posebno osjetljive skupine učenika/studenata zahtijevaju drugačije pristupe i modele poučavanja kako bi se postigla potpuna integracija istih u sustav obrazovanja. Stoga je nužno kontinuirano razvijati kompetencije zaposlenika u obrazovnim ustanovama na području Sisačko-moslavačke županije kako bi se osigurala jednaka kvaliteta obrazovanja za sve.

Horizontalne mjere

U ciljeve, mjere i aktivnosti Strategije ugrađene su tzv. horizontalne mjere u području jednakih mogućnosti, održivog razvoja i dobrog upravljanja u skladu s praksom na razini

Europske unije u procesima strateškog planiranja. U području jednakih mogućnosti, mjere i aktivnosti Strategije posebno su usmjerene na uključivanje ranjivih skupina na tržište rada, stvaranje jednakih mogućnosti i prilagođeni pristup sukladno potrebama tih skupina.

U području održivog razvoja, Strategija doprinosi ostvarenju globalnih ciljeva održivog razvoja koji su prožeti kroz sva ciljna područja Strategije te predstavljaju okvir za provedbu svih mjera.

U području dobrog upravljanja, Strategija u potpunosti integrira ovu mjeru kroz djelovanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije koje na partnerskoj osnovi organizacija iz javnog, civilnog i privatnog sektora djeluje na razvoju i provedbi mjera i aktivnosti Strategije. Partnerski pristup je posebno naglašen u Strategiji kako bi se postigli dugoročno pozitivni učinci na razvoj ljudskog potencijala i kvalitete života cjelokupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije.

4. Metodologija

4.1. Razvoj sustava za praćenje provedbe Strategije

Tijekom provedbe projekta „P4P - Partnerstvo za razvoj“ razvijen je sustav praćenja razvoja Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2014. - 2020. Slijedom navedenog u okviru projekta „Razvojem partnerstva do smanjenja nezaposlenosti“, kojeg je provodio Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak osnovano je Tijelo za praćenje provedbe Strategije. Članovi Tijela za praćenje provedbe Strategije izabrani su i usvojeni od strane članova Skupštine LPZ SMŽ na sjednici Skupštine održanoj 10. lipnja 2015. godine. Kako bi članovi raspolagali s relevantnim znanjima potrebnim za izradu Izvješća, tijekom 2015. godine pohađali su tri radionice o praćenju i evaluaciji. Nastavno na izradu Izvješća za 2014. i 2015. godinu članovi Tijela za praćenje provedbe Strategije sudjelovali su u dogovoru o metodologiji i dinamici prikupljanja podataka potrebnih za izradu Izvješća za 2016. godinu. Tablica za prikupljanje podataka tehnički je dorađena i unesene su promjene u obrazac za prikupljanje podataka. Dodatna izmjena je da su se podaci za Izvješće za 2016. godinu prikupljali i od organizacija van članstva LPZ SMŽ. Izrada godišnjih izvješća provodila su se kao redovna aktivnost LPZ SMŽ. Ista metodologija za praćenje provedbe Strategije primijenjena je u cijelom razdoblju do 2021. godine.

Nova metodologija prikupljanja i obrade podataka razvijena je za potrebe praćenja provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2021. - 2027. te se po prvi put počela primjenjivati pri izradi izvješća za 2021. godinu. Tablica za prikupljanje podataka o provedenim aktivnostima, projektima i programima članova LPZ-a i drugih relevantnih dionika sadrži posebne ciljeve, mjere i pokazatelje rezultata te njihovu ostvarenu vrijednost u prethodnoj godini. Tablica za prikupljanje podataka predstavljena je, raspravljena i testirana na sastanku članova Tijela za praćenje provedbe Strategije koji je održan u Sisku 31. ožujka 2022. godine. Novom metodologijom po prvi puta je izrađeno izvješće o provedbi Strategije za 2021. godinu.

4.1.1. Izvješće o provedbi Strategije za 2014. godinu

Prvo godišnje izvješće o provedbi Strategije 2014. godine pripremili su članovi Tijela za praćenje provedbe Strategije tijekom listopada 2015. godine. Članovi su osmisliili tablicu za

prikupljanje podataka koja je slana svim članovima LPZ SMŽ temeljem koje su imali uvid u rezultate i ostvarenja ciljeva i mjera Strategije od strane članova LPZ SMŽ u 2014. godini. Provedena je analiza prikupljenih podataka o provedenim projektima i inicijativama članova LPZ SMŽ iz koje je bilo jasno vidljivo da se aktivnosti koje su članovi provodili u 2014. godini većinom odnosi na redovne aktivnosti i djelatnosti institucija u kojima su zaposleni.

Izvješće je objavljeno na internetskoj stranici LPZ SMŽ, a obuhvatilo je ukupno 68 akcija, od kojih 35 (52 %) akcija spada pod redovne aktivnosti članova, 24 (35 %) akcije spadaju pod projekte kojima su ispitani članovi bili nositelji, a 9 (13 %) akcija provedeno je partnerskim projektima. Javne ustanove broje najveći broj provedenih projekata i to njih 44, dok su udruge provele 14.

4.1.2. Izvješće o provedbi Strategije za 2015. godinu

Drugo godišnje Izvješće o provedbi Strategije 2015. godine provodili su članovi Tijela za praćenje provedbe Strategije temeljem iskustva pripreme prvog godišnjeg Izvješća za 2014. godinu. Za potrebe Izvješća o provedbi Strategije za 2015. godinu tablica za prikupljanje podataka ažurirana je i unaprijeđena nakon sastanka Tijela za praćenje provedbe Strategije u ožujku 2016. godine. Tablica je poslana svim članovima LPZ SMŽ na popunjavanje u svrhu praćenja provedbe ciljeva i mjera Strategije razvoja ljudskih potencijala SMŽ 2014. - 2020. Ukupno je podatke dostavilo 23 od 27 članova LPZ (85 %).

Izvješće je objavljeno na internetskoj stranici LPZ SMŽ, a odnosi se na ukupno 71 akciju , od kojih 40 (56 %) spada pod redovne djelatnosti. Ukupno 18 (26 %) akcija odnosilo se na projekte kojima su članovi LPZ SMŽ bili nositelji, dok se na partnerske projekte odnosilo 13 (18 %) provedenih akcija.

4.1.3. Izvješće o provedbi Strategije za 2016. godinu

Tijelo za praćenje provedbe Strategije provelo je aktivnosti vezane za prikupljanje podataka u cilju izrade izvješća u okviru redovne aktivnost LPZ SMŽ. Podaci za 2016. godinu prikupljeni su u tablici ažuriranoj i unaprijeđenoj u skladu s iskustvima od prethodnih godina, uz proširenje popisa organizacijama van članstva LPZ SMŽ s područja cijele Sisačko-moslavačke županije, a koje su identificirane značajnima u području razvoja ljudskih potencijala.

Ukupno je podatke dostavilo 18 članova LPZ SMŽ od ukupno 27 članova, odnosno 67 % te 2 organizacije koje nisu članovi LPZ SMŽ od ukupno 32 kojima je upućena tablica za prikupljanje podataka, odnosno 6 %. Izvješće je izrađeno na temelju prikupljenih podataka od 20 organizacija članova LPZ-a i izvan članstva (javni sektor 80 %, civilni sektor 15 %, privatni sektor 5 %). Analizom podataka utvrđeno je da je provedeno ukupno 67 akcija od kojih se 47 ili 70 % odnosi na redovnu djelatnost, zatim 12 akcija odnosno 18 % su projekti nositelja te 8 akcija ili 12 % se odnosilo na partnerske projekte.

4.1.4. Izvješće o provedbi Strategije za 2017. godinu

Tijelo za praćenje provedbe Strategije provelo je aktivnosti vezane za prikupljanje podataka u cilju izrade izvješća u okviru redovne aktivnost LPZ SMŽ. Podaci za 2017. godinu prikupljeni su u tablici formiranoj i unaprijeđenoj od prethodnih godina te dostavljene članicama LPZ-a, kao i organizacijama van članstva s područja cijele Sisačko-moslavačke županije, koje su identificirane značajnima u području razvoja ljudskih potencijala.

Popunjene tablice s podacima dostavilo je 17 organizacija od ukupno 57 kojima je upućen zahtjev, što je 29,8 % odziva, od čega se 13 (44,8 %) odnosi na članove LPZ SMŽ od ukupno 29 članova (prema podacima članstva za 2017. godinu) te 4 (7,0 %) organizacija koje nisu članovi LPZ SMŽ.

Izvješće je izrađeno na temelju prikupljenih podataka od 13 organizacija članova LPZ SMŽ i 4 izvan članstva LPZ SMŽ (Grad Novska, Općina Topusko, SŠ Viktorovac i Građanska inicijativa „Moj grad Sisak“) od kojih je, u odnosu na ukupan broj prikupljenih podataka, 70,6 % iz javnog sektora, 28,6 % iz civilnog sektora i 5,6 % iz privatnog sektora.

Obradom i analizom podataka utvrđeno je kako je ukupno provedeno 94 programa/projekata/inicijative. Većina se odnosi na redovnu djelatnost ispitanika, ukupno 48 akcija (51,1 %), nešto manje akcija odnosi se na projekte kojima su ispitanici bili nositelji, ukupno 24 akcije (25,5 %), dok se 22 akcije (23,4 %) odnose na partnerske projekte.

4.1.5. Izvješće o provedbi Strategije za 2018. godinu

Tijelo za praćenje provedbe Strategije provelo je aktivnosti vezane za prikupljanje podataka u cilju izrade izvješća u okviru redovne aktivnost LPZ SMŽ. Podaci za 2018. godinu prikupljeni su u tablici formiranoj prethodnih godina te dostavljeni članicama LPZ-a, kao i

organizacijama van članstva s područja cijele Sisačko-moslavačke županije koje su identificirane značajnima u području razvoja ljudskih potencijala.

Tablicu s podacima dostavile su 24 organizacije od ukupno 58 kojima je upućen zahtjev, što je 41,4 % odziva, od čega je tablice dostavilo 15 članova LPZ SMŽ, što je 25,9 % od ukupnog broja zahtjeva, odnosno 50,0 % od ukupnog broja članova u 2018. godini (30 članova prema podacima članstva za 2018. godinu), te 9 organizacija koje nisu članovi LPZ SMŽ, što je udio od 15,5 % od ukupnog broja zahtjeva.

Izvješće je izrađeno na temelju prikupljenih podataka od 15 organizacija članova LPZ SMŽ, od kojih je, 60,0 % članova iz javnog sektora, 33,3 % iz civilnog sektora i 6,7 % iz privatnog sektora te 9 van članstva od kojih 7 pripada javnom (77,8 % od ukupnog broja nečlanova), a 2 civilnom sektoru što je udio od 22,2 %.

Obradom i analizom podataka utvrđeno je kako su ukupno provedene 92 akcije kroz 86 programa/projekata/inicijative, pri čemu su neki projekti provedeni kroz više različitih mjera. Najviše ih se odnosi na redovnu djelatnost ispitanika, ukupno 48 akcija (52,2 %), nešto manje akcija odnosi se na projekte kojima su ispitanici bili nositelji, ukupno 37 akcija (40,2 %), dok se 7 akcija (7,6 %) odnosi na partnerske projekte.

4.1.6. Izvješće o provedbi Strategije za 2019. godinu

Tijelo za praćenje provedbe Strategije sastavljeno od šest članova obavilo je aktivnosti vezane za prikupljanje podataka te prikupilo podatke u svrhu praćenja provedbe Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2014. - 2020. za 2019. godinu, u okviru redovne aktivnosti LPZ SMŽ.

Podaci za izradu ovog Izvješću za 2019. godinu prikupljeni su u tablicama koje su dostavili članovi LPZ-a i organizacije izvan članstva, kojima su upućeni zahtjevi za dostavu podataka i koje su identificirane kao značajne u segmentu razvoja ljudskih potencijala na području cijele Sisačko-moslavačke županije.

Uvidom u analizu podataka utvrđeno je kako je ukupno provedeno 137 akcija kroz programe/projekte/inicijative u okviru redovne djelatnosti ispitanika, provedbe projekata kojima su ispitanici bili nositelji te u kojima su sudjelovali kao partneri.

Najveći broj akcija provedenih po mjerama iz Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2014.

- 2020. je u sklopu Prioriteta 2. Jačanje socijalnog uključivanja i integracija osoba u

nepovoljnog položaju na tržištu rada (81 akcija), zatim nešto manje Prioriteta 1. Izgradnja konkurentne radne snage (53 akcije) te najmanje Prioriteta 3. Održivost postojanja i pojačana kvaliteta rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u SMŽ (3 akcije).

4.1.6. Izvješće o provedbi Strategije za 2020. godinu

Tijelo za praćenje provedbe Strategije sastavljeno od šest članova obavilo je aktivnosti vezane za prikupljanje podataka te prikupilo podatke u svrhu praćenja provedbe Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2014. - 2020. za 2020. godinu u okviru redovne aktivnosti LPZ SMŽ.

Podaci za izradu ovog Izvješću za 2020. godinu prikupljeni su u tablicama koje su dostavili članovi LPZ-a i organizacije izvan članstva kojima su upućeni zahtjevi za dostavu podataka i koje su identificirane kao značajne u segmentu razvoja ljudskih potencijala na području cijele Sisačko-moslavačke županije. Tablicu s podacima dostavile su 24 organizacije od ukupno 58 kojima je upućen zahtjev, što iznosi 41,37 %. U 2020. godini zabilježeno je povećanje broja provedenih akcija u odnosu na 2019. godinu, sa 137 na 156, ali i ukupno povećanje u odnosu na prethodne sve godine, što ukazuje na značajniji rast aktivnosti u okviru LPZ SMŽ.

U 2020. godini najveći broj akcija održen je u okviru Prioriteta 2. Jačanje socijalnog uključivanja i integracija osoba u nepovoljnem položaju na tržištu rada, 93 akcije, što je 59,1 % od ukupnog broja svih provedenih akcija, zatim Prioriteta 1. Izgradnja konkurentne radne snage sa 53 akcije, odnosno 33,9 %, i s 10 akcija ili 6,4 % ukupnog broja, slijedi Prioritet 3. Održivost postojanja i pojačana kvaliteta rada Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u SMŽ.

Odaziv članova LPZ SMŽ za dostavom podataka u cilju izrade Izvješća za 2020. godinu neznatno je veći u odnosu na prethodno razdoblje i još uvijek predstavlja relativno ograničenu dostupnost informacijama temeljem kojih se ocjenjuje uspješnost provedbe i održivost Strategije za razvoj ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2014. - 2020.

4.1.7. Izvješće o provedbi Strategije za 2021. godinu

Podatke za izradu izvješća dostavilo je ukupno 20 organizacija koje su članovi LPZ SMŽ i izvan članstva LPZ SMŽ. Njihovo sudjelovanje u radu LPZ SMŽ doprinosi osnaživanju lokalnih kapaciteta i provedbi politike rada. U 2021. godini zabilježeno je smanjenje broja provedenih projekata/programa/aktivnosti u odnosu na 2020. godinu, sa 156 na 73.

Članovi Tijela za praćenje provedbe strategije, odabrani sukladno području djelovanja i sektorima organizacije koju predstavljaju, sudjelovali su u pripremi godišnjeg Izvješća za 2021. godinu prikupljanjem podataka od organizacija u članstvu LPZ-a i izvan, u skladu s raspodjelom dužnosti članova.

Izvješće se izrađivalo osmu godinu za redom i služi kao pokazatelj uspješnosti provedbe te vrednovanje Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije, čime se omogućava napredak i daljnje usklađivanje provedbe Strategije u skladu s definiranim kriterijima.

Najveći broj projekata/programa/aktivnosti provedenih prema ciljevima Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2021. - 2027. u 2021. godini je u sklopu Posebnog cilja 1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije (37), zatim nešto manje Posebnog cilja 2. Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva (34) te najmanje Posebnog cilja 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada (2). U okviru posebnog cilja 1. najveći se broj provedenih akcija odnosi na Mjeru 1.2. Poticanje jednakih mogućnosti zapošljavanja svih osjetljivih skupina i usklađivanje profesionalnog i privatnog života gdje je provedeno 18 projekata i Mjeru 1.3. Jačanje postojećih i razvoj novih socijalnih usluga s 10 projekata te Mjeru 1.4. Jačanje kapaciteta i uloge civilnog društva u socioekonomskom razvoju s 9 projekata. U okviru Posebnog cilja 2. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije najveći broj provedenih projekata i aktivnosti se odnosi na Mjere 2.1. Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija nezaposlenih osoba (24 projekta) i 2.3. Osnaživanje sektora malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva (8 projekata). Mjera 2.2. Promocija i poticanje cjeloživotnog učenja provedena je s 2 projekta.

Odaziv članova LPZ SMŽ za dostavom podataka u cilju izrade Izvješća za 2021. godinu neznatno je manji u odnosu na prethodno razdoblje i predstavlja relativno ograničenu dostupnost informacijama temeljem kojih se ocjenjuje uspješnost provedbe i održivost Strategije za razvoj ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. - 2027.

5. Izvješće o provedbi Strategije za 2022. godinu

5.1. Prikupljanje podataka

Tijelo za praćenje provedbe Strategije sastavljeno od šest članova obavilo je aktivnosti vezane za prikupljanje podataka te prikupilo podatke u svrhu praćenja provedbe Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2021. - 2027. za 2022. godinu u okviru redovne aktivnosti LPZ SMŽ.

Podaci za izradu ovog Izvješća za 2022. godinu prikupljeni su u tablicama koje su dostavili članovi LPZ-a i organizacije izvan članstva kojima su upućeni zahtjevi za dostavu podataka i koje su identificirane kao značajne u segmentu razvoja ljudskih potencijala na području cijele Sisačko-moslavačke županije.

Tablica za prikupljanje podataka za Izvješće provedbe Strategije u 2022. godini sadrži sljedeće kategorije podataka:

- naziv podnositelja izvješća
- naziv projekta/programa/aktivnosti
- naziv posebnog cilja
- naziv mjere
- naziv pokazatelja/indikatora praćenja rezultata
- ostvarena vrijednost pokazatelja u 2022. godini
- finansijska vrijednost projekta/programa/aktivnosti (EUR)
- izvor financiranja i
- lokacija projekta.

Članovi Tijela za praćenje provedbe Strategije prikupljali su podatke preuzimanjem odgovornosti u skladu s raspodjelom dužnosti, kako slijedi:

1. Sisačko-moslavačka županija
2. Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije, SI-MO-RA d.o.o.
3. Javna ustanova Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije
4. Tehnička škola Sisak
5. Tehnička škola Kutina
6. Strukovna škola Sisak
7. Srednja škola Topusko
8. Srednja škola Novska
9. Srednja Škola Viktorovac
10. Ekonomski fakultet Sisak
11. Gimnazija Sisak

12. Industrijsko-obrtnička škola Sisak
13. Srednja škola Petrinja
14. Hrvatski zavod za zapošljavanje PU Sisak
15. Općina Majur
16. Grad Sisak
17. Grad Kutina
18. Hrvatski zavod za zapošljavanje PU Kutina
19. Grad Glina
20. Grad Hrvatska Kostajnica
21. Grad Novska
22. Grad Popovača
23. Općina Donji Kukuzari
24. Općina Dvor
25. Općina Gvozd
26. Općina Hrvatska Dubica
27. Općina Jasenovac
28. Općina Lekenik
29. Općina Lipovljani
30. Općina Martinska Ves
31. Općina Sunja
32. Općina Topusko
33. Općina Velika Ludina
34. Centar za šljivu i kesten
35. Udruga osoba s invaliditetom Kutina
36. Udruga IKS, Petrinja
37. Javna ustanova PETRA-Petrinjska razvojna agencija
38. Grad Petrinja
39. Agencija lokalne demokracije Sisak
40. Građanska inicijativa „Moj grad Sisak“
41. Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije (UOSI SMŽ)
42. Udruga za djecu i mlade Novi svijet Sisak
43. Udruga za terapijsko i rekreacijsko jahanje KAS Sisak
44. Udruga Ekološko kulturna scena Hrvatska Kostajnica
45. Udruga Jukinac iz Gline
46. Centar za poboljšanje življenja i razvoj ljudskih vrijednosti Humanika iz Petrinje
47. Pučko otvoreno učilište Novska
48. Pučko otvoreno učilište Hrvatski dom Petrinja
49. Pučko otvoreno učilište Kutina
50. Razvojna agencija Grada Novske - MRAV d.o.o.
51. Algebra
52. Zaklada Sandra Stojić
53. HGK- Županijska komora Sisak
54. Applied Ceramics d.o.o.
55. HOK – Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije
56. Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sisak

57. Srednja strukovna škola Kotva
58. Projekt građanskih prava Sisak

Tablicu s podacima dostavilo je **17** organizacija od ukupno 58 kojima je upućen zahtjev, što iznosi **29,31 %** odaziva.

5.2. Analiza podataka

Nakon što su prikupljeni podaci od članova LPZ SMŽ i organizacija van članstva LPZ SMŽ, izrađena je analiza podataka koja daje jasan pregled provedenih ciljeva, mjera, projekata, programa i aktivnosti tijekom 2022. godine.

Uvidom u analizu podataka utvrđeno je kako je ukupno proveden 71 projekt/program/aktivnost kojima su ispitanici bili nositelji te u kojima su sudjelovali kao partneri.

5.2.1. Pregled provedenih programa/projekata/aktivnosti po ciljevima i mjerama iz Strategije

Najveći broj projekata/programa/aktivnosti provedenih prema ciljevima Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2021. - 2027. je u sklopu Posebnog cilja 1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije (31), zatim nešto manje u okviru Posebnog cilja 2. Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva (29), a najmanje Posebnog cilja 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada (11).

U okviru posebnog cilja 1. jednak je broj provedenih akcija u okviru Mjere 1.3. Jačanje postojećih i razvoj novih socijalnih usluga (njih 14) i Mjere 1.4 Jačanje kapaciteta i uloge civilnog društva u socioekonomskom razvoju (14). Mjera 1.2. Poticanje jednakih mogućnosti zapošljavanja svih osjetljivih skupina i usklađivanje profesionalnog i privatnog života provedena je kroz 3 projekta. Za provedbu Mjere 1.1. nije zabilježen niti jedan provedeni projekt/program/aktivnost, jednako kao i 2021. godine.

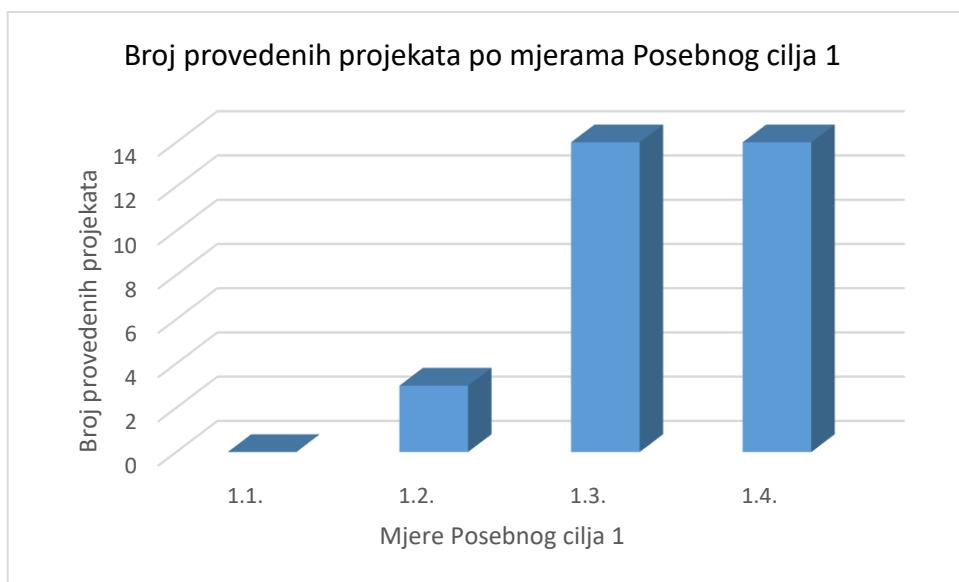
U okviru Posebnog cilja 2. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije najveći broj provedenih projekata i aktivnosti se odnosi na Mjeru 2.1. Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija nezaposlenih osoba (19 projekta) i 2.3. Osnaživanje sektora malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva (8 projekata). Mjera 2.2. Promocija i poticanje cjeloživotnog učenja provedena je s 2 projekta. Ovi rezultati gotovo su jednaki onima za 2021. godinu.

Provedbom Posebnog cilja 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada provedeno je 11 projekta, što je značajno više u odnosu na 2021. godinu kad ih je bilo samo dva. Podjednako su provedeni projekti u okviru Mjere 3.1. Povećanje kvalitete osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja (njih 6) i Mjere 3.2. Jačanje uloge i povezanosti obrazovnog sustava s poslovnom zajednicom (5).

U sklopu Posebnog cilja 1. proveden je ukupno 31 projekt.

Pregled broja provedenih projekata po mjerama u okviru Posebnog cilja 1. prikazan je u grafikonu 1.

Grafikon 1: Pregled broja provedenih projekata po mjerama u okviru Posebnog cilja 1

Izvor: LPZ SMŽ, 2023. godina, obrada Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije

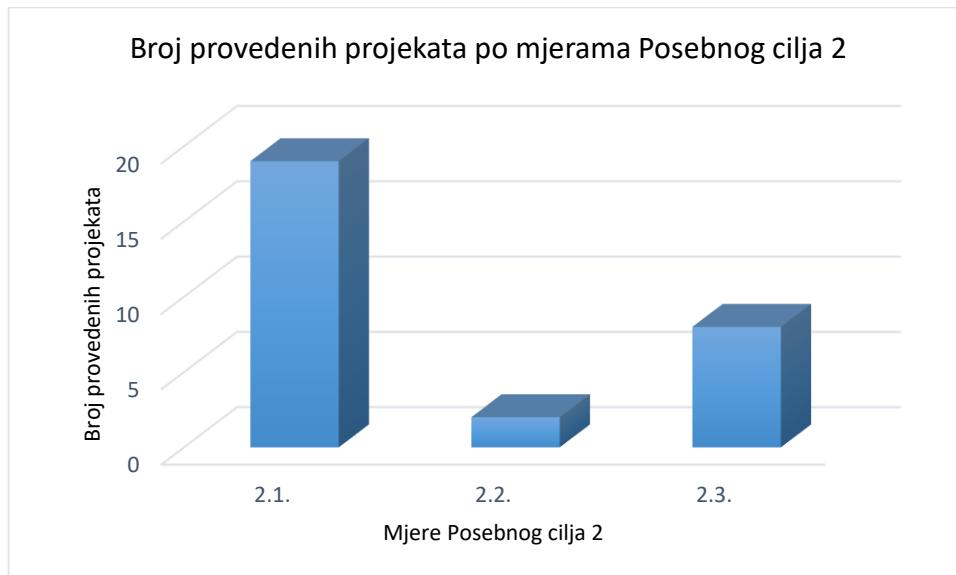
U sklopu Posebnog cilja 2. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije, najveći broj provedenih akcija odnosi se na Mjeru 2.1. Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija nezaposlenih osoba s 19 projekata. Druga po zastupljenosti je Mjera 2.3.

Osnaživanje sektora malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva s 8 provedenih projekata, slijedi Mjera 2.2. s 2 provedena projekta.

U sklopu Posebnog cilja 2. provedeno je ukupno 29 projekata, programa i/ili aktivnosti.

Pregled broja provedenih projekata po mjerama u sklopu Posebnog cilja 2. prikazan je u grafikonu 2.

Grafikon 2: Pregled broja provedenih projekata po mjerama u sklopu Posebnog cilja 2

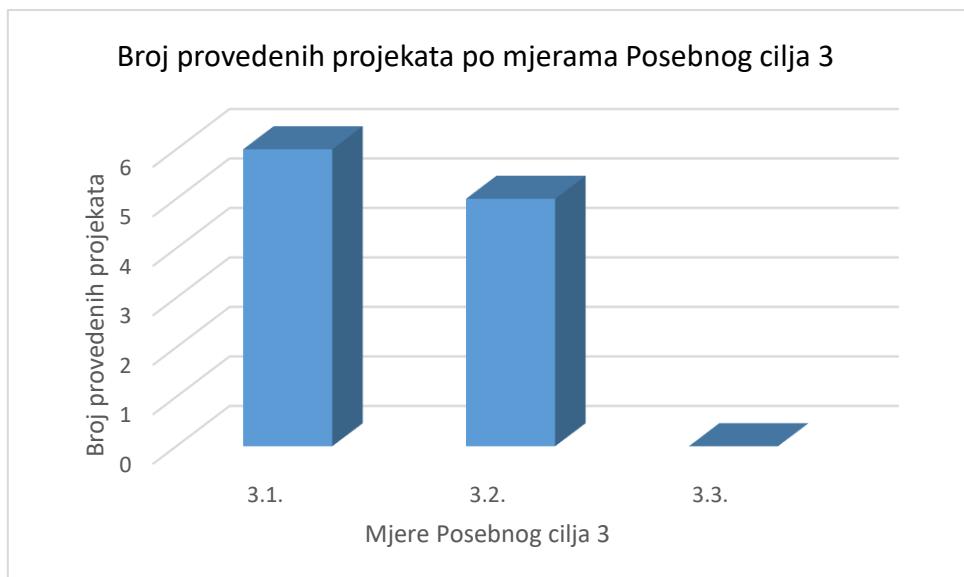

Izvor: LPZ SMŽ, 2023. godina, obrada Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije

U okviru Posebnog cilja 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada provedena su 2 projekta, po jedan u okviru Mjere 3.1. Povećanje kvalitete osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja i Mjere 3.2. Jačanje uloge i povezanosti obrazovnog sustava s poslovnom zajednicom.

Pregled broja provedenih projekata po mjerama u sklopu Posebnog cilja 3. prikazan je u grafikonu 3.

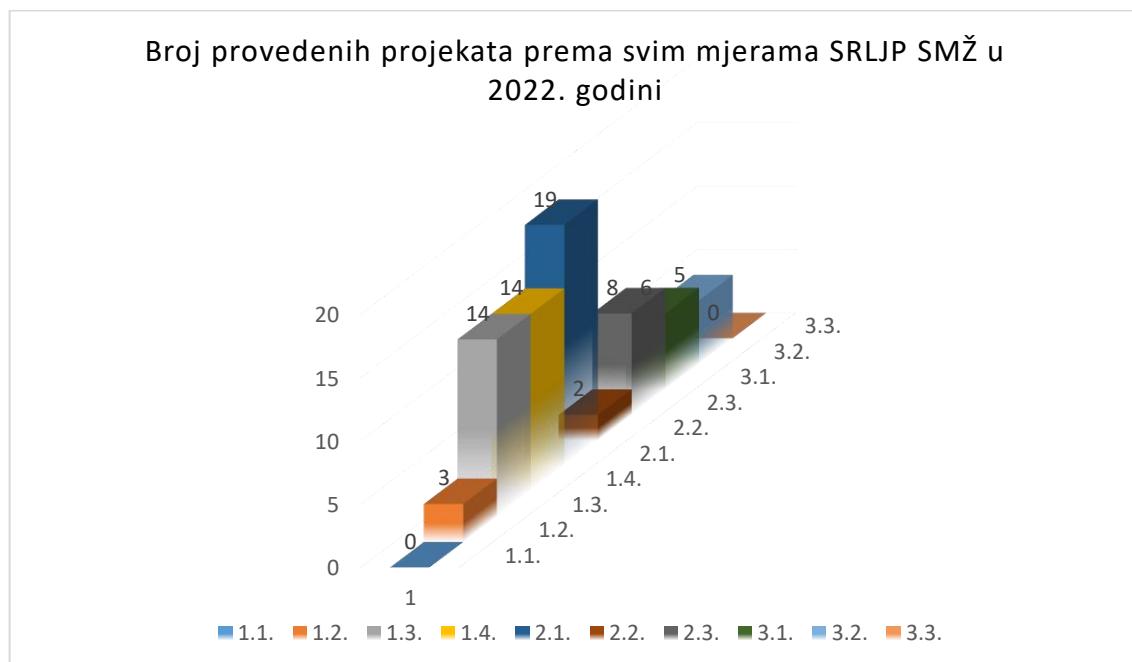
Grafikon 3: Pregled broja provedenih projekata po mjerama u sklopu Posebnog cilja 3.

Izvor: LPZ SMŽ, 2023. godina, obrada Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije

Iz sljedećeg grafikona vidljivo je kako su prema obrađenim podacima svi ciljevi i gotovo sve mjerne (osim 1.1. i 3.3.) bile provedene raznim projektima, programima i aktivnostima u 2022. godini.

Grafikon 4: Broj provedenih projekata, programa i aktivnosti prema svim mjerama SRLJP SMŽ 2021. - 2027. u 2022. godini

5.2.2. Pregled provedenih akcija po mjerama i pokazateljima

Prema opisima mjera, njihovih aktivnosti, nositelja i korisnika u Strategiji razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije izrađen je okvir za praćenje provedbe mjera. Okvir za praćenje provedbe mjera sastoji se od indikatora praćenja (pokazatelja rezultata), njihovih ciljanih vrijednosti i izvora provjere podataka.

Kako je vidljivo iz prethodnog grafikona najviše je aktivnosti provedeno projektima i aktivnostima Mjere 2.1. te slijedi obrada prema broju i vrsti ostvarenih pokazatelja rezultata.

Za mjeru 2.1. Strategijom su definirani sljedeći pokazatelji:

- 2.1.1. Broj i vrsta dostupnih programa osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacija/dokvalifikacija nezaposlenih osoba na području županije
- 2.1.2. Broj polaznika obrazovnih programa po vrstama na području županije
- 2.1.3. Broj obrazovnih programa u čijem su kreiranju sudjelovali i poslodavci
- 2.1.4. Broj poslodavaca koji je sudjelovao u kreiranju novih obrazovnih programa
- 2.1.5. Broj poslodavaca i projekata u okviru kojih su osigurana financijska sredstva za ulaganja u razvoj ljudskih resursa
- 2.1.6. Broj polaznika programa obrazovanja za rodno netradicionalna zanimanja
- 2.1.7. Broj korištenih potpora za zapošljavanje

Također, Strategijom su definirane ciljne vrijednosti navedenih pokazatelja.

Rezultati su sljedeći: u 2023. godini u 19 različitim projekata/programa/aktivnosti bilo je dostupno čak **60 programa** (u 2021. godini njih 20) osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacija nezaposlenih osoba na području županije u odnosu na planiranih 6. Broj polaznika obrazovnih i programa osposobljavanja na području županije bio je čak **378**.

Mjerom 2.3 Osnaživanje sektora malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva provedeno je 8 projekata. Broj održanih edukacija poduzetnicima na temu inovacija bio je **5 od planiranih 10** za cijelo razdoblje provedbe Strategije, a broj polaznika edukacija bio je **104 od planiranih 200** za cijelo razdoblje. Dodijeljeno je **355** potpora poduzetnicima.

Značajni su rezultati postignuti i provedbom Mjere 1.3. Jačanje postojećih i razvoj novih socijalnih usluga. Strategijom su definirani sljedeći pokazatelji:

- 1.3.1. Identifikacija i razvoj modela praćenja i evaluacije socijalnih usluga i mjera
- 1.3.2. Jačanje komunikacije, razmjene informacija i partnerskih odnosa
- 1.3.3. Poboljšanje postojećih i uvođenje novih socijalnih usluga
- 1.3.4. Poboljšanje dostupnosti socijalnih usluga u svim dijelovima županije
- 1.3.5. Poticanje razvoja izvaninstitucionalnih oblika socijalnih usluga
- 1.3.6. Uvođenje standarda kvalitete socijalnih usluga za sve pružatelje usluga
- 1.3.7. Edukacije pružatelja usluga u radu s ciljanim skupinama korisnika
- 1.3.8. Osnaživanje organizacija civilnog društva za kreiranje i pružanje novih i inovativnih socijalnih usluga
- 1.3.9. Umrežavanje i suradnja pružatelja socijalnih usluga

Tako je provedbom ove mjere u 2022. godini identificirano i razvijeno čak **169 modela** praćenja i evaluacije socijalnih usluga i mjera, **58 novih i/ili poboljšanih socijalnih usluga** u odnosu na 10 planiranih, **26 socijalnih usluga** dostupno je u svim dijelovima županije, te je poticano razvijanje **64 izvaninstitucionalnih oblika socijalnih usluga**. Uvedeno je **15 standarda kvalitete socijalnih usluga** za pružatelje usluga.

Mjerom 1.4. Jačanje kapaciteta i uloge civilnog društva u socioekonomskom razvoju definirani su sljedeći pokazatelji:

- 1.4.1. Broj provedenih radionica
- 1.4.2. Broj sudionika radionica
- 1.4.3. Broj i vrsta provedenih promotivnih aktivnosti
- 1.4.4. Broj projekata organizacija civilnog društva
- 1.4.5. Broj sufinanciranih projekata organizacija civilnog društva
- 1.4.6. Broj provedenih volonterskih akcija
- 1.4.7. Broj potpisanih sporazuma o partnerstvu s dionicima iz drugih sektora
- 1.4.8. Broj predstavnika organizacija civilnog društva u savjetodavnim i sličnim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave

Značajno je istaknuti kako je u 2022. godini provedeno **167 radionica** (u 2021. njih 62) od planiranih 20 za cijelo razdoblje trajanja SRLJP SMŽ, a na tim je radionicama bilo **2537** sudionika (335 sudionika u 2021. godini). Prema pokazateljima SRLJP SMŽ za cijelo razdoblje provedbe je planirano 200 sudionika. U okviru provedbe ove mjere provedene su **32 promotivne aktivnosti**, **36 volonterskih akcija**, potpisano je **7 sporazuma o partnerstvu**, a broj predstavnika organizacija civilnog društva u savjetodavnim i sličnim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave je bio tri od planiranih 10.

U izvještaju za 2022. godinu je i utvrđeno kako su provedeni određeni projekti, programi i aktivnosti za koje njihovi nositelji nisu uspjeli pronaći odgovarajuće pokazatelje rezultata te su izvijestili o sljedećim rezultatima neovisno o postavljenom okviru za praćenje provedbe:

Mjera 1.2. Poticanje jednakih mogućnosti zapošljavanja svih osjetljivih skupina i usklađivanje profesionalnog i privatnog života

Ukupno je 14 zaposlenika HZZ PU Kutina koji se bave radom s osjetljivim skupinama. Savjetnici za zapošljavanje iz HZZ PU Kutina sudjelovali su na 13 edukacija/skupova vezanih uz rad s osjetljivim skupinama.

Ukupno je 15 zaposlenika HZZ PU Sisak koji rade s osjetljivim skupinama. Savjetnici za zapošljavanje iz HZZ PU Sisak sudjelovali su na 14 edukacija/skupova vezanih uz rad s osjetljivim skupinama.

U 2022. ukupno je u Mjere aktivne politike u zapošljavanju uključena 401 osoba s područja HZZ PU Kutina. Prema osjetljivim skupinama radi se o: 13 osoba Romske nacionalne manjine uključene najviše u obrazovanje za završetak OŠ, u potpore za zapošljavanje i potpore za očuvanje radnih mjestra. Uključeno je 177 žena, najviše u programe obrazovanja preko HZZ-a uključujući i obrazovanje putem vaučera zatim u potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje; 24 osobe s invaliditetom, najviše u Javne radove; 41 osoba preko 50 godina starosti, najviše u obrazovanje i potpore za zapošljavanje; 73 dugotrajno nezaposlene osobe, najviše u obrazovanje, javne radove i potpore za zapošljavanje; 6 Hrvatskih branitelja, najviše u obrazovanje, potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje.

U 2022. ukupno je u Mjere aktivne politike u zapošljavanju uključeno 1070 osoba s područja HZZ PU Sisak. Prema osjetljivim skupinama radi se o: 46 osoba Romske nacionalne manjine uključene najviše u javne radove i obrazovanje za završetak OŠ. Uključene su 542 žene, najviše u programe obrazovanja preko HZZ-a uključujući i obrazovanje putem vaučera zatim u potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje; 61 osoba s invaliditetom, najviše u Javne radove; 275 osoba preko 50 godina starosti, najviše u javne radove i obrazovanje; 291 dugotrajno nezaposlena osoba, najviše u obrazovanje, javne radove i potpore; 54 hrvatska branitelja, najviše u javne radove i obrazovanje.

U 2022. ukupno su u Mjeru obrazovanja (uključujući i vaučere za obrazovanja) preko HZZ-a uključene 202 osobe s područja HZZ PU Kutina (administrator baze podataka, asistent za

upravljanje projektima, ASP.NET developer, ECDL operater, engleski jezik, grafički dizajner, internetski marketing i brendiranje, knjigovođa, montiranje dizalica topline, montiranje i spajanje sunčevih toplinskih sustava i kolektora, njemački jezik, objektno orijentirano programiranje u izradi videoigara, programer mobilnih aplikacija – Android, Python developer, rukovanje viličarom u skladišnom prostoru, rukovatelj CNC tokarilicom i CNC glodalicom, samostalni knjigovođa, UX dizajner (dizajner korisničkog sučelja), voditelj izrade i provedbe projekata financiranih iz EU fondova, vozač motornog vozila, Web dizajner, završetak Osnovne škole). U mjeru usavršavanja uključeno je 6 osoba, a u osposobljavanje na radnom mjestu uključeno je 9 osoba. Od osjetljivih skupina uključeno je: 19 osoba preko 50 g; 33 dugotrajno nezaposlene osobe; 102 žene; 5 osoba s invaliditetom; 1 Hrvatski branitelj; 11 osoba Romske nacionalne manjine uključene su u završetak osnovne škole.

U 2022. g ukupno je u Mjeru obrazovanja (uključujući i vaučere za obrazovanja) preko HZZ-a uključeno 319 osoba s područja HZZ PU Sisak (administrator baze podataka, asistent za upravljanje projektima, ASP.NET developer, digitalna fotografija, front-End developer, grafički dizajner, internetski marketing i brendiranje, knjigovođa, montiranje i spajanje sunčevih toplinskih sustava i kolektora, objektno orijentirano programiranje u izradi videoigara, Python developer, razvoj i dizajn web sučelja u Wordpressu, razvojni programer mobilnih aplikacija na Android platformi, UX dizajner, web dizajner, završetak Osnovne škole, engleski jezik za odrasle opći jezik (A1 i A2), program osposobljavanja za poslove računalnog operatera). U mjeru usavršavanja uključeno je 35 osoba, a u osposobljavanje na radnom mjestu uključeno je 78 osoba. Od osjetljivih skupina uključene su: 92 osobe preko 50 g; 161 dugotrajno nezaposlena osoba; 229 žena; 19 osoba s invaliditetom; 19 Hrvatski branitelja; 10 osoba Romske nacionalne manjine uključeno je u završetak osnovne škole.

U 2022. godini poslodavcima s područja HZZ PU Kutina dodijeljene su Potpore za usavršavanje za ukupno 6 novozaposlenih ili zaposlenih osoba. Usavršavanja su bila vezana uz uvođenje novih tehnologija, viših standarda. Također, dodijeljene su i Potpore za osposobljavanje na radnom mjestu za 9 osoba. Radilo se o pomoćnom voćaru-vinogradaru, prodavaču, grafičkom tehničaru, frizeru, drvorerađivačkom radniku, soberici, tehničaru za računalstvo, pomoćnom kuharu i automehaničaru.

U 2022. godini poslodavcima s područja HZZ PU Sisak dodijeljene su Potpore za usavršavanje za ukupno 35 novozaposlenih ili zaposlenih osoba. Usavršavanja su bila vezana

uz uvođenje novih tehnologija, viših standarda. Također, dodijeljene su i Potpore za osposobljavanje na radnom mjestu za 78 osoba - od toga najviše za game developer-a (39)

U 2022. godini poslodavcima s područja HZZ PU Kutina Potpore za zapošljavanje dodijeljene su za 60 poslodavaca za zapošljavanje ukupno 77 osoba (56 potpore za zapošljavanje, 8 potpora za pripravništvo, 5 za pripravništvo u javnim službama i 4 potpore za pripravništvo digitalno/zeleno. Potpore za samozapošljavanje dodijeljene su za 70 osoba od kojih 56 potpore za samozapošljavanje, 12 potpore za samozapošljavanje zeleno/digitalno i 2 potpore za proširenje poslovanja. Registriran je 51 obrt, 10 j.d.o.o. i 9 d.o.o.). Za 12 osoba dodijeljene su potpore za očuvanje radnim mjesta u djelatnostima tekstila, odjeće, obuće, kože i drva.

U 2022. godini poslodavcima s područja HZZ PU Sisak Potpore za zapošljavanje su dodijeljene za zapošljavanje ukupno 178 osoba (138 potpore za zapošljavanje, 15 potpora za pripravništvo, 25 za pripravništvo u javnim službama. Potpore za samozapošljavanje dodijeljene su za 156 osoba. Za 7 osoba dodijeljene su potpore za očuvanje radnim mjesta u djelatnostima tekstila, odjeće, obuće, kože i drva.

U Strategiji se kod Mjere 3.1. kao aktivnost navodi povećanje fleksibilnosti upisnih kvota i obrazovnih programa sukladno razvojnim trendovima i planovima - Temeljem Uredbe Vlade RH o praćenju, analizi i predviđanju potreba tržišta rada za pojedinim zvanjima, HZZ izrađuje Preporuke za obrazovnu upisnu politiku, a koje sadrže popis zanimanja za koja se preporuča povećanje odnosno smanjenje upisnih kvota za programe srednjeg i visokog obrazovanja. Navedeno se može smatrati popisom deficitarnih tj. suficitarnih zanimanja. Za područje HZZ PU Kutina izrađene su Preporuke za cijelo područje kao i Preporuke koje se odnose samo na Grad Kutinu. Navedeni dokument bi trebao pomoći obrazovnim ustanovama u uvođenju novih programa ili ukidanju postojećih; nalazi se na www.hzz.hr.

5.2.3. Struktura članstva LPZ SMŽ u 2022. godini

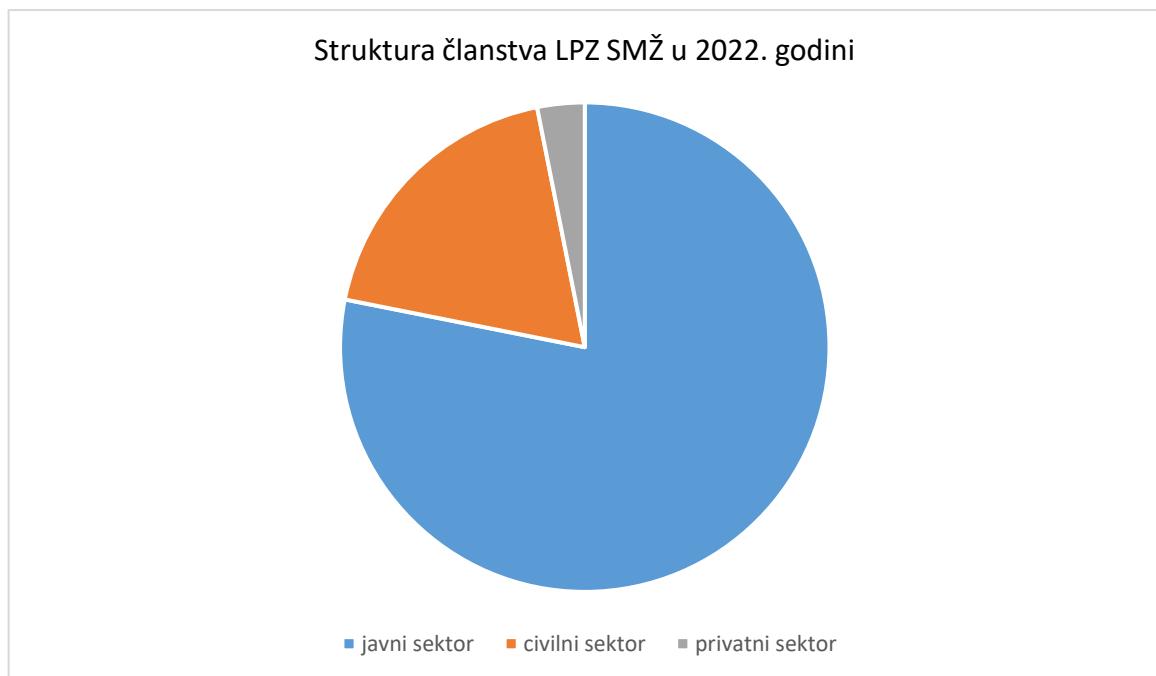
Struktura članova LPZ SMŽ raznolika je te se organizacije u članstvu LPZ SMŽ i van članstva LPZ SMŽ dijele na tri sektora: javni, privatni i civilni sektor.

Predstavnici javnog sektora u 2022. godini, članovi LPZ SMŽ su: Sisačko-moslavačka županija, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina, Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o., Javna ustanova Regionalni koordinator Sisačko-moslavačke županije, Grad Sisak, Javna ustanova Petra-Petrinjska razvojna agencija, Grad Petrinja, Grad Kutina, Općina Majur, Razvojna agencija MRAV d.o.o., Obrtnička komora Sisačko-moslavačke županije, Hrvatska gospodarska komora-Županijska komora Sisak, Pučko otvoreno učilište Novska, Pučko otvoreno učilište Hrvatski dom Petrinja, Pučko otvoreno učilište Kutina, Tehnička škola Sisak, Tehnička škola Kutina, Strukovna škola Sisak, Srednja škola Topusko, Srednja škola Novska, Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sisak, Centar za šljivu i kesten, Razvojna agencija Grada Novske NORA i Srednja strukovna škola Kotva.

Predstavnik privatnog sektora u 2022., član LPZ SMŽ je Applied Ceramics d.o.o.

Predstavnici civilnog sektora u 2022. godini, članovi LPZ SMŽ su: Udruga za promicanje informatike, kulture i suživota, Udruga osoba s invaliditetom Kutina, Agencija lokalne demokracije Sisak, Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Projekt građanskih prava Sisak i Građanska inicijativa „Moj grad Sisak“. Prikaz strukture sastava članstva LPZ-a SMŽ u 2022. godini nalazi se u grafikonu 9.

Grafikon 5: Struktura članstva LPZ-a SMŽ u 2022. godini

Izvor: LPZ SMŽ, 2023. godina, obrada Regionalni koordinator

Organizacije koje su dostavile podatke za izradu Izvješća za 2022. godinu, a nisu članovi LPZ SMŽ su Srednja škola Viktorovac, Gimnazija Sisak, Grad Popovača i Općina Lipovljani.

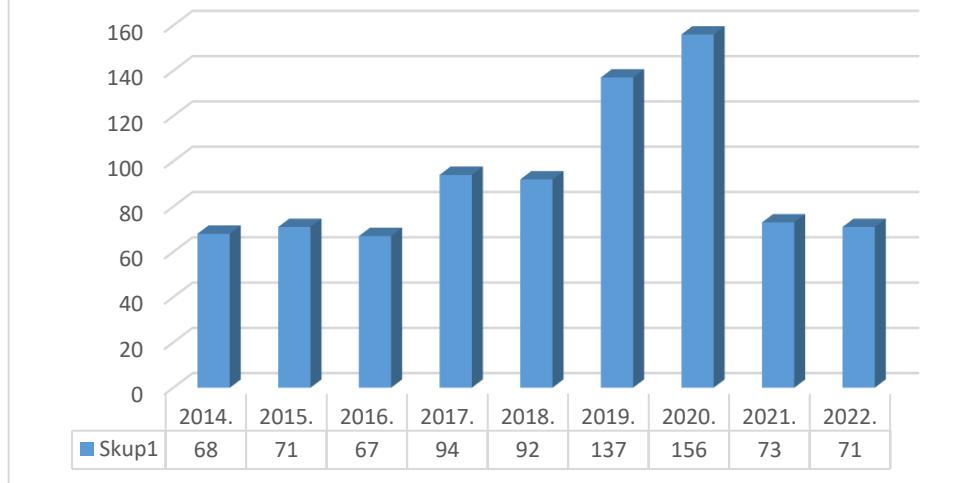
5.2.4. Usporedba podataka u razdoblju od 2014. do 2022. godine

Iako je 2022. godina tek druga godina provedbe nove Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije ipak je izrađena usporedba broja provedenih projekata, programa i aktivnosti s prethodnim razdobljem kako bi se održao kontinuitet u praćenju provedbe podataka.

Aktivnost organizacija uključenih LPZ SMŽ iskazana brojem ukupno provedenih akcija, u razdoblju od 2014. do 2022. godine, prikazana je u grafikonu 6.

Grafikon 6: Ukupan broj provedenih akcija u razdoblju od 2014. do 2022. godine

Ukupan broj provedenih akcija u razdoblju 2014.-2022.

Izvor: LPZ SMŽ, 2023. godina, obrada Regionalni koordinator

Iz grafikona je vidljivo veliko povećanje ukupnog broja provedenih akcija u 2020. godini, što ukazuje na kontinuirani rast aktivnosti u okviru LPZ SMŽ unatoč vrlo zahtjevnoj godini koju je obilježila pandemija. U 2021. godini dolazi do značajnog smanjenja broja provedenih projekata, programa i aktivnosti te se gotovo jednak broj (71) bilježi i u 2022. godini.

6. Zaključak

Sukladno prethodno navedenim podacima, u ovom godišnjem Izvješću o provedbi Strategije razvoja ljudskih potencijala 2021. - 2027. za 2022. godinu, može se zaključiti kako su članovi Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Sisačko-moslavačke županije i ostale institucije van članstva Lokalnog partnerstva za zapošljavanje aktivni sudionici tržišta rada.

Radno sudjelovanje triju sektora (javnog, privatnog i civilnog) doprinosi gospodarskom razvoju Sisačko-moslavačke županije i daje jasan prikaz strukture djelovanja organizacija članica LPZ SMŽ i organizacija van članstva LPZ.

Podatke za izradu izvješća dostavilo je ukupno 17 organizacija koje su članovi LPZ SMŽ i izvan članstva LPZ SMŽ. Njihovo sudjelovanje u radu LPZ SMŽ doprinosi osnaživanju lokalnih kapaciteta i provedbi politike rada. U 2022. godini zabilježeno je neznatno smanjenje broja provedenih projekata/programa/aktivnosti u odnosu na 2021. godinu, sa 73 na 71.

Članovi Tijela za praćenje provedbe strategije, odabrani sukladno području djelovanja i sektorima organizacije koju predstavljaju, sudjelovali su u pripremi godišnjeg Izvješća za 2022. godinu prikupljanjem podataka od organizacija u članstvu LPZ-a i izvan, u skladu s raspodjelom dužnosti članova.

Izvješće se izrađuje devetu godinu za redom i služi kao pokazatelj uspješnosti provedbe te vrednovanje Strategije razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije, čime se omogućava napredak i daljnje usklađivanje provedbe Strategije u skladu s definiranim kriterijima.

Najveći broj projekata/programa/aktivnosti provedenih prema ciljevima Strategije za razvoj ljudskih potencijala 2021. - 2027. je u sklopu Posebnog cilja 1. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije (31), zatim nešto manje u okviru Posebnog cilja 2. Povećanje razine zapošljivosti i produktivnosti radne snage te jačanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva (29), a najmanje Posebnog cilja 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada (11).

U okviru posebnog cilja 1. jednak je broj provedenih akcija u okviru Mjere 1.3. Jačanje postojećih i razvoj novih socijalnih usluga (njih 14) i Mjere 1.4. Jačanje kapaciteta i uloge civilnog društva u socioekonomskom razvoju (14). Mjera 1.2. Poticanje jednakih mogućnosti zapošljavanja svih osjetljivih skupina i usklađivanje profesionalnog i privatnog života

provedena je kroz 3 projekta. Za provedbu Mjere 1.1. nije zabilježen niti jedan provedeni projekt/program/aktivnost, jednako kao i 2021. godine.

U okviru Posebnog cilja 2. Razvoj socijalne ekonomije i poduzetništva te jačanje socijalne kohezije najveći broj provedenih projekata i aktivnosti se odnosi na Mjeru 2.1. Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija nezaposlenih osoba (19 projekta) i 2.3. Osnaživanje sektora malog i srednjeg poduzetništva te obrtništva (8 projekata). Mjera 2.2. Promocija i poticanje cjeloživotnog učenja provedena je s 2 projekta. Ovi rezultati gotovo su jednaki onima za 2021. godinu.

Provedbom Posebnog cilja 3. Usklađivanje i razvoj sustava obrazovanja s potrebama tržišta rada provedeno je 11 projekta, što je značajno više u odnosu na 2021. godinu kad ih je bilo samo dva. Podjednako su provedeni projekti u okviru Mjere 3.1. Povećanje kvalitete osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja (njih 6) i Mjere 3.2. Jačanje uloge i povezanosti obrazovnog sustava s poslovnom zajednicom (5).

Odaziv članova LPZ SMŽ za dostavom podataka u cilju izrade Izvješća za 2022. godinu neznatno je manji u odnosu na prethodno razdoblje i predstavlja relativno ograničenu dostupnost informacijama temeljem kojih se ocjenjuje uspješnost provedbe i održivost Strategije za razvoj ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2021. - 2027.

Odaziv ispitanika kroz koordinirani proces prikupljanja i razrade projektnih ideja te njihove provedbe financiranjem iz nacionalnih i međunarodnih izvora, odraz je dobre komunikacije i suradnje koja jača ljudske potencijale u skladu s potrebama na tržištu rada, odnosno pokazatelj je održivosti djelovanja LPZ SMŽ.

Rezultati analize podataka dobar su pokazatelj potrebe unaprjeđenja mjera politike zapošljavanja i usklađenja ponude poslova sukladno stupnju obrazovanja nezaposlenih osoba, a čime se može utjecati na sprječavanje dugotrajne nezaposlenosti, siromaštva i socijalne isključenosti te na poboljšanje životnog standarda stanovništva.

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Pregled broja provedenih projekata po mjerama u okviru Posebnog cilja 1..	28
Grafikon 2: Pregled broja provedenih projekata po mjerama u sklopu Posebnog cilja 2 .	29
Grafikon 3: Pregled broja provedenih projekata po mjerama u sklopu Posebnog cilja 3.	29
Grafikon 4: Broj provedenih projekata, programa i aktivnosti prema svim mjerama SRLJP SMŽ 2021. - 2027. u 2022. godini.....	30
Grafikon 5: Struktura članstva LPZ-a SMŽ u 2022. godini	36
Grafikon 6: Ukupan broj provedenih akcija u razdoblju od 2014. do 2022. godine	37

Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije

SI-MO-RA d.o.o. za poticanje gospodarskog

razvoja, savjetovanje i zastupanje

Rimska 28, 44 000 Sisak

Ured Sisak, Zagrebačka 44, 44000 Sisak

Telefon: 044/544-204

Internetska stranica: www.simora.hr, www.rk-smz.hr

e-pošta: simora@simora.hr, info@rk-smz.hr

Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Sisak

Kralja Tomislava 15, 44 000 Sisak

Telefon: 044/659-100

Telefaks: 044/659-134

Internetska stranica: www.hzz.hr

e-pošta: hzz.sisak@hzz.hr